

C-706/22. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2022. november 17.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Bundesarbeitsgericht (szövetségi munkaügyi bíróság, Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2022. május 17.

A kérelem előterjesztője, fellebbező és felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

Konzernbetriebsrat der O SE & Co. KG

Ellenérdekű fél:

Vorstand der O Holding SE (Holding SE) (az O Holding SE igazgatótanácsa)

Az alapeljárás tárgya

Munkavállalói részvétel a Societas Europaeában (SE) – Egyeztetési eljárás – Az eljárás utólagos lefolytatásának a lehetősége

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az uniós jog értelmezése, EUMSZ 267. cikk

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a 2001/86/EK irányelv 3-7. cikkével összefüggésben értelmezett 2157/2001/EK rendelet 12. cikkének (2) bekezdését, hogy amennyiben egy holding SE-t olyan részt vevő gazdasági társaságok alapítanak, amelyek nem foglalkoztatnak munkavállalókat, és nem rendelkeznek munkavállalókat foglalkoztató leányvállalatokkal (ún.

„munkavállaló nélküli SE”), és azt valamely tagállam cégnyilvántartásába bejegyzik anélkül, hogy az említett irányelvvel összhangban az SE-ben való munkavállalói részvételre vonatkozó előzetes egyeztetési eljárást lefolytatnák, akkor ezt az egyeztetési eljárást utólag le kell folytatni, ha az SE az Európai Unió több tagállamában munkavállalókat foglalkoztató leányvállalatok ellenőrző vállalkozásává válik?

2. Amennyiben a Bíróság az első kérdésre igenlő választ ad:

Lehetséges és szükséges-e az egyeztetési eljárás utólagos lefolytatása ebben az esetben időbeli korlátozás nélkül?

3. Amennyiben a Bíróság a második kérdésre is igenlő választ ad:

Ellentétes-e a 2001/86/EK irányelv 6. cikkével, hogy az SE székhelye szerinti tagállam jogát alkalmazzák az egyeztetési eljárás utólagos lefolytatására, ha a „munkavállaló nélküli SE-t” egy másik tagállamban jegyezték be a cégnyilvántartásba anélkül, hogy előzetesen ilyen eljárást lefolytattak volna, és még a székhely áthelyezése előtt az Európai Unió több tagállamában munkavállalókat foglalkoztató leányvállalatok ellenőrző vállalkozásává vált?

4. Amennyiben a Bíróság a harmadik kérdésre igenlő választ ad:

Vonatkozik-e ez arra az esetre is, ha az az állam, amelyben ezt a „munkavállaló nélküli SE-t” először bejegyezték, a székhely áthelyezését követően kilépett az Európai Unióból, és a joga már nem tartalmaz rendelkezéseket az SE-ben a munkavállalói részvételt célzó egyeztetési eljárás lefolytatására vonatkozóan?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

Az európai részvénytársaság (SE) státútumáról szóló, 2001. október 8-i 2157/2001/EK tanácsi rendeletnek (HL 2001. L 294., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 4. kötet, 251. o.) a 2013. július 1-jétől alkalmazandó változata, 1. cikk (8) bekezdés, 8. cikk (1), (10) és (16) bekezdés, 12. cikk (1) és (2) bekezdés

Az európai részvénytársaság státútumának a munkavállalói részvételre vonatkozó kiegészítéséről szóló, 2001. október 8-i 2001/86/EK tanácsi irányelv (HL 2001, L 294., 22. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 4. kötet, 272. o.), 2. cikk; 3. cikk (1) bekezdés, 4-7. cikk, 11. cikk

Az Európai Üzemi Tanács létrehozásáról vagy a közösségi szintű vállalkozások és vállalkozáscsoportok munkavállalóinak tájékoztatását és a velük folytatott konzultációt szolgáló eljárás kialakításáról szóló, 2009. május 6-i 2009/38/EK

európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 122., 28. o.) 2015. október 9-től alkalmazandó változata, 3. cikk (2) bekezdés, 17. cikk

A hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések

A 2004. december 22-i Gesetz über die Beteiligung der Arbeitnehmer in einer Europäischen Gesellschaft (a munkavállalóknak az európai részvénytársaságban (SE) való részvételéről szóló törvény (SE-Beteiligungsgesetz – SEBG) (BGBl. I 3675. o., 3686. o.) jelenleg hatályos változata, 3. §, 4. §, 16. §, 18. §, 22. § és 43. §

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 A felek közötti vita tárgyát az képezi, hogy meg kell-e indítani a Societas Europaea (SE) munkavállalói részvételére vonatkozó egyeztetési eljárást, és meg kell-e adni az ezzel kapcsolatos tájékoztatást.
- 2 A kérelem előterjesztője az O SE & Co. Kommanditgesellschaft (O KG) társaságban létrehozott vállalatcsoport szintű üzemi tanács (Konzernbetriebsrat). A 2. pontban szereplő ellenérdekű fél a Vorstand der O Holding SE (Holding SE) (az O Holding SE (Holding SE) igazgatótanácsa).
- 3 A Holding SE-t 2013 elején a 2157/2001/EK rendelet 2. cikkének (2) bekezdése alapján az O Limited (Ltd.) és az O Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH) alapította, és 2013. március 28-án jegyezték be Anglia és Wales cégnyilvántartásába. Az alapításban részt vevő gazdasági társaságok nem foglalkoztattak munkavállalókat, és nem rendelkeztek a 2001/86/EK irányelv 2. cikkének c) pontja értelmében vett olyan leányvállalattal, amely munkavállalókat foglalkoztatott. Ezért a Holding SE nyilvántartásba vétele előtt nem került sor az említett irányelv 3-7. cikke szerinti munkavállalói részvételről szóló egyeztetésekre.
- 4 A Holding SE volt 2013. március 29-től az O Holding GmbH egyedüli tagja. A társaság székhelye Hamburgban volt, és felügyelőbizottsággal rendelkezett, amelynek egyharmada munkavállalói képviselőkből állt. 2013. június 14-én a Holding SE úgy döntött, hogy az O Holding GmbH-t betéti társasággá – az O KG-vé – alakítja át. A 2013. szeptember 2-án a cégnyilvántartásba bejegyzett átalakulás miatt a munkavállalók döntéshozatalban való részvétele megszűnt a felügyelőbizottságban.
- 5 Ezen túlmenően a Holding SE a Handelsgesetzbuch (kereskedelmi törvénykönyv, Németország) (a továbbiakban: HGB) 161. § (1) bekezdése értelmében az O KG betéti társaság kültagja volt és jelenleg is az. Az O KG hozzávetőlegesen 816 munkavállalót foglalkoztat. Az Európai Unió több tagállamában is rendelkezik leányvállalatokkal, amelyek összesen mintegy 2 200 munkavállalót foglalkoztatnak. A HGB 161. § (1) bekezdése értelmében az O KG beltársa az O Management SE (Management SE) volt és jelenleg is az. Ennek az egyedüli

részvényese viszont a Holding SE. A hamburgi székhelyű Management SE egy igazgatótanáccsal rendelkezik (monista rendszer). A Management SE azonban – a Holding SE-hez hasonlóan – nem foglalkoztat saját munkavállalókat.

- 6 A Holding SE 2017. október 4-i hatállyal Hamburgba helyezte át a székhelyét.
- 7 Az O KG-nak a kérelmet előterjesztő vállalatcsoport szintű üzemi tanácsa (Konzernbetriebsrat) az általa kezdeményezett határozathozatali eljárásban úgy vélte, hogy a Holding SE vezetése köteles különleges egyeztető testület létrehozására irányuló eljárást indítani. Mivel a Holding SE több tagállamban rendelkezik a 2001/86/EK irányelv 2. cikkének c) pontja értelmében vett, munkavállalókat foglalkoztató leányvállalatokkal, ez utóbbiaknak be kell pótolniuk a munkavállalói részvételre vonatkozó – főszabály szerint az SE bejegyzését megelőző – egyeztetéseket.
- 8 A Holding SE igazgatótanácsának véleménye szerint nem kötelező ilyen egyeztetéseket folytatni.
- 9 Az alsóbb fokú bíróságok elutasították a kérelmeket.

A Bíróság általi döntéshozatal szükségessége

- 10 A döntéshozatali eljárásban hozandó határozat attól a kérdéstől függ, hogy úgy kell-e értelmezni a 2001/86/EK irányelv 3-7. cikkével összefüggésben a 2157/2001/EK rendelet 12. cikkének (2) bekezdését, hogy ezen irányelv szerint, amennyiben egy holding SE-t olyan részt vevő gazdasági társaságok alapítanak, amelyek – a leányvállalataikhoz hasonlóan – nem foglalkoztatnak munkavállalókat (ún. „munkavállaló nélküli SE”), illetve ha azt valamely tagállam cégnyilvántartásába bejegyzik anélkül, hogy a munkavállalóknak az SE-ben való részvételére vonatkozó előzetes egyeztetési eljárást lefolytatnák, akkor le kell-e folytatni utólag ezt az egyeztetési eljárást, ha az SE az Európai Unió több tagállamában munkavállalókat foglalkoztató leányvállalatok ellenőrző vállalkozásává válik.
- 11 A Konzernbetriebsrat (vállalatcsoport szintű üzemi tanács) azt kívánja elérni az előterjesztésével, hogy a 2001/86/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdése szerinti egyeztetési eljárás induljon. A vezetőség kérje fel a munkavállalói érdekképviselői szerveket, vagy – ha a konkrét esetben nem létezik munkavállalói érdekképviselői szerv – az Európai Unió tagállamaiban működő leányvállalatainak munkavállalóit, hogy hozzanak létre egy különleges egyeztető testületet. Ezen túlmenően adja meg az egyeztetési eljárás lefolytatásához szükséges információkat.
- 12 Az eljáró bírósági tanács véleménye szerint ezt a kérelmet az SEBG alapján kell megvizsgálni, azaz annak a tagállamnak a jogát kell alkalmazni, amelyben a holding SE jelenleg székhellyel rendelkezik.

- 13 Az SEBG 3. § (1) bekezdésének első mondata alapján alkalmazandó. E törvény rendelkezései egyaránt vonatkoznak arra az SE-re, amelyet németországi székhellyel alapítottak, valamint arra az SE-re, amelynek a székhelye eredetileg az Európai Unió egy másik (korábbi) tagállamában volt, a székhelyét azonban később – mint az alapeljárásban – Németországba helyezi át. Kétségtelen, hogy a Holding SE székhelye kezdetben, az alapítást követően Angliában volt. A székhelyet azonban Hamburgba helyezték át. A székhelynek a 2157/2001/EK rendelet 8. cikkének (10) bekezdése szerinti áthelyezése attól a naptól hatályos, amikor az SE-t a 12. cikknek megfelelően az új székhelye szerinti cégnyilvántartásba bejegyzik. A cégjegyzékbe történő bejegyzésre 2017. október 4-én került sor. Ettől a naptól fogva alkalmazandó a Holding SE-re az SEBG.
- 14 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a 2001/86 irányelv 6. cikkéből sem következik ennek ellenkezője. Igaz, hogy – ezen irányelv eltérő rendelkezéseinek hiányában – az irányelv 3–5. cikk rendelkezései szerinti egyeztetési eljárásra annak a tagállamnak a jogszabályai vonatkoznak, amelyben az SE „székhelye található”. Az eljáró bírósági tanács értelmezése szerint azonban a szabályozás azon az elképzelésen alapul, hogy az SE-ben való munkavállalói részvételre irányuló egyeztetési eljárást mindig a létrehozása keretében és annak bejegyzése előtt kell lefolytatni. Erre már a 2001/86/EK irányelv 3. cikkének (1) és (2) bekezdése is utal. Eszerint az SE létrehozását tervező, abban részt vevő gazdasági társaságok, többek között a holdingtársaság létrehozására vonatkozó terv közzétételét követően a lehető leghamarabb megteszik az ahhoz szükséges lépéseket, hogy egyeztetést kezdjenek a gazdasági társaságok munkavállalóinak képviselőivel az SE-n belüli munkavállalói részvétel szabályairól. Ebből a célból létre kell hozni egy különleges egyeztető testületet, amely képviseli a részt vevő gazdasági társaságok, illetve az érintett leányvállalatok vagy szervezetek munkavállalóit. A 2001/86/EK irányelv 7. cikke (1) bekezdésének második albekezdésének b) pontja szintén egyértelművé teszi ezt. Eszerint az SE székhelye szerinti tagállam jogszabályaiban megállapított általános szabályok alkalmazása többek között attól függ, hogy valamennyi részt vevő gazdasági társaság illetékes szervezeti egysége úgy dönt, hogy elfogadja „az általános szabályok alkalmazását az SE-vel kapcsolatban, és hogy folytatják az SE bejegyzését”. A 2001/86 irányelv 6. cikkének ezen értelmezését a 2157/2001/EK rendelet rendelkezései is megerősítik. E rendelet (19) preambulumbekkezdéséből és 1. cikkének (4) bekezdéséből kitűnik, hogy a 2001/86/EK irányelv e rendelet elválaszthatatlan kiegészítését képezi. A 2157/2001/EK rendelet 16. cikkének (1) bekezdése szerint az SE a cégnyilvántartásba történő bejegyzése napján szerez jogi személyiséget. A 2157/2001/EK rendelet 12. cikkének (2) bekezdése szerint azonban a cégnyilvántartásba történő bejegyzésre csak akkor kerülhet sor, ha a 2001/86/EK irányelv 4. cikke szerinti megállapodást megkötötték az SE-n belüli munkavállalói részvétel szabályairól, a különleges egyeztető testület meghozta az irányelv 3. cikkének (6) bekezdése szerinti határozatot, vagy az egyeztetéseknek az irányelv 5. cikke szerinti időtartama eredménytelenül telt le.
- 15 Nem következik más az 2157/2001/EK rendelet 8. cikkének (16) bekezdéséből sem, amely az áthelyezés előtti államban lévő székhelyre vonatkozó fikciót

tartalmaz. A szabályozás nem foglalja magában az SE-n belüli munkavállalói részvétel szabályairól történő egyeztetési eljárás lefolytatását. Az egyeztetési eljárást a 2157/2001/EK rendelet 1. cikkének (4) bekezdése szerint a 2001/86/EK irányelv szabályozza.

- 16 Az SEBG rendelkezései nem tartalmaznak kifejezett jogalapot a vállalatcsoport szintű üzemi tanácsnak a Holding SE létrehozását és bejegyzését követő, a munkavállalói részvételre vonatkozó egyeztetési eljárás megindítására irányuló kérelme tekintetében.
- 17 Az SEBG 4. §-a nem foglalja magában az ilyen eljárás pótlását. Az SEBG 4-17. §-ainak, valamint a 19. §-ának és 20. §-ának a rendelkezései csak a különleges egyeztető testület létrehozását, összetételét és megválasztását, valamint az SE tervezett létrehozása során lefolytatandó egyeztetési eljárást szabályozzák.
- 18 A jelen ügyben az SEBG 18. §-a sem alkalmazható közvetlenül.
- 19 Az SEBG 18. § (1) és (2) bekezdése értelmében az SE alapítását követően a munkavállalók vagy képviselőik bizonyos feltételek mellett határozhatnak úgy, hogy újra létrehoznak egy különleges egyeztető testületet, és felveszik újra a tárgyalásokat az SE vezetésével. A rendelkezés azt feltételezi, hogy az SE létrehozásakor már létrejött egy különleges egyeztető testület, amely az SEBG 16. § (1) bekezdése alapján úgy döntött, hogy nem kezdi meg a tárgyalásokat, vagy megszakítja azokat. Ezek a követelmények itt nem teljesülnek, mivel a Holding SE létrehozásakor nem indult egyeztetési eljárás.
- 20 Az SEBG 18. §-ának (3) bekezdése sem alkalmazható. Eszerint a munkavállalók részvételi jogairól szóló tárgyalásokra az SE vezetőségének vagy az SE üzemi tanácsának kezdeményezésére kerül sor, ha olyan strukturális változtatásokat terveznek az SE-ben, amelyek csökkenthetik a munkavállalók részvételi jogait. E követelmény az alapügyben nem teljesül. A Holding SE-nél – a német jog 2017. október 4-én kezdődő hatálya óta – nem terveztek olyan strukturális változtatásokat, amelyek csökkentették volna a munkavállalók részvételi jogait. Ráadásul ez a rendelkezés is csak a tárgyalások „újravételét” szabályozza. Ez tehát feltételezi, hogy a munkavállalói részvételről szóló tárgyalások már az SE létrehozásakor lezajlottak.
- 21 Az eljáró bírósági tanács azonban feltételezi, hogy a különleges egyeztető testület létrehozására, összetételére és megválasztására, valamint az egyeztetési eljárásra vonatkozó, az SEBG 4-17. §-aiban, valamint a 19. §-ában és 20. §-ában foglalt rendelkezések analógia útján alkalmazhatók a Holding SE-re. A döntő tényező itt az, hogy a cégnyilvántartásba „munkavállaló nélküli” holding SE-ként került bejegyzésre anélkül, hogy előzetesen egyeztetési eljárást folytatott volna le az SE-ben való munkavállalói részvételről, majd ezt követően vált az Európai Unió több tagállamában működő, munkavállalókat foglalkoztató leányvállalatok ellenőrző vállalkozásává.

- 22 A Holding SE „munkavállaló nélküli” volt, amikor 2013. március 28-án bejegyezték Anglia és Walesi cégnyilvántartásba. Az alapításban részt vevő két vállalat – az O Ltd. és az O GmbH – egyike sem foglalkoztatott munkavállalókat, és nem volt olyan leányvállalatuk sem, amely munkavállalókat foglalkoztatott volna. Így abban az időben nem voltak olyan munkavállalók vagy munkavállalói képviselők, akik egy különleges egyeztető testületet alakíthattak volna.
- 23 Emiatt a Holding SE-t úgy jegyezték be a cégnyilvántartásba, hogy a 2157/2001/EK rendelet 12. cikkének (2) bekezdése szerinti cégnyilvántartásba vételi követelmények nem teljesültek. Az itt szereplő követelmények célja a 2001/86/EK irányelvben előírt, a munkavállalói részvételre vonatkozó egyeztetési eljárás biztosítása. Mivel ezt az eljárást egy „munkavállaló nélküli” SE alapítása esetén nem lehet lefolytatni, a cégnyilvántartásba vételi követelmények célja ilyen esetben nem érhető el. Ezért az ítélkezési gyakorlat és a szakirodalom úgy véli, hogy a 2157/2001/EK rendelet 12. cikkének (2) bekezdése e tekintetben megszorítóan értelmezendő, és hogy a cégnyilvántartásba vételnek az ott említett követelmények hiánya ellenére is meg kell történnie. Az ilyen „munkavállaló nélküli” SE bejegyzése az egész Unióban elterjedt.
- 24 Kétségtelen, hogy maga a Holding SE továbbra sem foglalkoztat munkavállalókat. 2013. március 29. óta azonban vannak olyan leányvállalatai, amelyek munkavállalókat foglalkoztatnak.
- 25 Az O Holding GmbH összes üzletrészének megszerzésével a Holding SE e társaságon és az Európai Unió tagállamaiban székhellyel rendelkező leányvállalatain keresztül meghatározó befolyást szerzett a European Public Limited-Liability Company (Employee Involvement) (Great Britain) Regulations 2009 (Regulations 2009 No. 2401) (Az európai részvénytársaságokról [munkavállalói részvétel] szóló 2009. évi rendelet [Nagy-Britannia] [2009. évi 2401. sz. rendelet]) értelmében. A Holding SE az üzletrészek egyedüli tulajdonosaként kijelölhette az O Holding GmbH ügyvezetését és így az igazgatótanácsát is. Ezen túlmenően a Holding SE így közvetett módon meghatározó befolyással rendelkezett az Európai Unió tagállamaiban székhellyel rendelkező leányvállalatai felett.
- 26 Az O Holding GmbH jogi formájának betéti társasággá való átalakulása és a Holding SE székhelyének Németországba történő áthelyezése nem változtatott ezen. Kétségtelen, hogy az O KG-t nem a Holding SE, hanem – a németországi székhelyű Management SE – képviselte és képviseli beltagként. A Management SE egyedüli részvényeseként azonban az igazgatótanácsot a Holding SE jelölhette és jelölheti ki. Az igazgatótanács választja ki az ügyvezető igazgatókat. Ennek eredményeként a Holding SE az O KG és annak az Európai Unió tagállamaiban székhellyel rendelkező leányvállalatai felett is meghatározó befolyással rendelkezik.
- 27 Ilyen esetben a nemzeti jog lehetővé teszi az SEBG 4. és azt követő §-ainak a különleges egyeztető testület létrehozására, összetételére és megválasztására,

valamint az egyeztetési eljárásra vonatkozó rendelkezéseinek a Holding SE-re analógia útján történő alkalmazását.

- 28 A német jogban egy rendelkezés analógia útján alkalmazható, ha a jogszabály olyan, a jogszabály céljával ellentétes joghézagot tartalmaz, amelynek a jogszabály céljával ellentétes volta a konkrét körülmények alapján egyértelműen megállapítható. A joghézagok abból kell erednie, hogy a jogalkotó akaratlanul eltért a törvény alapjául szolgáló szabályozási céltől. Ezenkívül a törvény által nem szabályozott esetnek az egyenlőség elvének megfelelően és az értékelés következetlenségének elkerülése érdekében ugyanazt a jogkövetkezményt kell előírnia, mint a törvény által közvetlenül érintett eseteknek.
- 29 Az, hogy ezek a feltételek teljesülnek-e, az uniós jog értelmezésétől függ.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések indokolása

- 30 Először is az eljáró bírósági tanács álláspontja szerint az SEBG a jogszabály céljával ellentétes joghézagot tartalmaz, ha a 2157/2001 rendelet 12. cikkének (2) bekezdését a 2001/86 irányelv 3-7. cikkével összefüggésben úgy kellene értelmezni, hogy az SE-ben való munkavállalói részvételre vonatkozó, előzetesen le nem folytatott egyeztetési eljárást egy „munkavállaló nélküli” holding SE alapítása és cégnyilvántartásba vétele esetén pótolni kell akkor, ha az SE később az Európai Unió több tagállamában működő, munkavállalókat foglalkoztató leányvállalatok ellenőrző vállalkozásává válik.
- 31 Az SEBG nem ír elő pótlási kötelezettséget. Az SEBG 22. és azt követő §-ainak általános szabályai sem alkalmazhatóak ilyen esetben. Az SEBG 22. §-ának (1) bekezdése értelmében – amely tartalmilag megegyezik a 2001/86 irányelv 7. cikke (1) bekezdésével – a munkavállalói részvétel feltétele a törvény erejénél fogva, hogy a felek abban megegyezzenek, vagy, hogy a 20. §-ban említett időtartam végéig nem jön létre megállapodás, és hogy a különleges egyeztető testület nem hozza meg a 16. § szerinti határozatot. Az SEBG 22. és azt követő §-aiban foglalt általános szabályok tehát csak akkor alkalmazhatóak, ha – amint azt az SEBG 4. és azt követő §-ai előírják – létrehoztak egy különleges egyeztető testületet. Ez tükrözi a 2001/86/EK irányelv koncepcióját, amely szerint a munkavállalói részvételről elsősorban egyeztetés útján kell megállapodni.
- 32 Ez a joghézag az eljáró bírósági tanács véleménye szerint azonban csak akkor lenne a jogszabály céljával ellentétes, ha az uniós jog a jelen üggyhöz hasonló esetben az egyeztetések pótlására kötelezne. A német jogalkotó az SEBG-vel csupán a 2001/86/EK irányelv szabályait kívánta átültetni. Amennyiben az uniós jogból pótlási kötelezettség következne, a jogalkotó akaratlanul eltért ettől a szabályozási céltől. A nemzeti jog ezután az uniós joggal összhangban fejleszthető.
- 33 Kétségtelen, hogy a 2001/86 irányelv 3-7. cikke nem írja elő kifejezetten, hogy a holding SE-ben való munkavállalói részvételre vonatkozó egyeztetési eljárást a

létrehozást követően kell lefolytatni, ha az SE, amely a bejegyzéskor „munkavállaló nélküli” volt, később az Európai Unió több tagállamában működő, munkavállalókat foglalkoztató társaságok ellenőrző vállalkozásává válik. A kérdést előterjesztő bíróság értelmezése szerint azonban ez csupán azon alapul, hogy mind az irányelv, mind a 2157/2001 rendelet a koncepciójuk szerint azt feltételezi, hogy az SE-ben való munkavállalói részvételére irányuló egyeztetési eljárás megindítása már az SE létrehozásakor és az SE bejegyzése előtt lehetséges. Az eljáró bírósági tanács álláspontja szerint az uniós jogalkotó abból indult ki, hogy az irányelv 2. cikkének b) pontja értelmében a létrehozásban részt vevő gazdasági társaságok vagy legalábbis az irányelv 2. cikkének c) pontja értelmében érintett leányvállalatok gazdaságilag aktívak, következésképpen munkavállalókat foglalkoztatnak. Ez következik a 2157/2001 rendelet (1) és (2) preambulumbekzdéséből. Eszerint a rendelet célja, hogy lehetővé tegye az olyan gazdasági társaságok átszervezését, amelyek „tevékenysége” nem kizárólag helyi igények kielégítésére korlátozódik. Célja, hogy „a különböző tagállamokban bejegyzett gazdasági társaságok számára nyitva álljon az a lehetőség, hogy egyesülések révén összefogjanak”. A 2157/2001 rendelet (10) preambulumbekzdése szintén a „gazdasági tevékenységet folytató” gazdasági társaságokról beszél. Ezen értelmezésnek megfelelően a 2157/2001 rendelet 12. cikkének (2) bekezdése kifejezetten előírja, hogy az SE-t csak akkor lehet a cégnyilvántartásba bejegyezni, tehát érvényesen létrehozni, ha megállapodás született az SE-ben való munkavállalói részvételéről, a különleges egyeztető testület határozatot hozott, hogy nem kezdi el az egyeztetéseket, illetve megszakítja a már megkezdett egyeztetéseket, vagy a különleges egyeztető testület létrehozásától számított egyeztetési időtartam eredménytelenül telt el. Ha e követelményekkel ellentétben „munkavállaló nélküli” holding SE-t jegyeznek be, a 2001/86 irányelv 3-7. cikkének célja megkövetelheti, hogy a munkavállalói részvételről szóló egyeztetéseket pótolják, ha a holding SE az Európai Unió több tagállamában működő, munkavállalókat foglalkoztató leányvállalatok ellenőrző vállalkozásává válik.

- 34 Az alapügyben legalábbis fennállhat a 2001/86 irányelv 11. cikke alapján az egyeztetések pótlására vonatkozó kötelezettség. Ennek az a feltétele, hogy a holding SE bejegyzése és a leányvállalatok megszerzése közötti ilyen szoros időbeli kapcsolat esetén feltételezhető egy olyan visszaélészerű konstrukció, amely arra szolgál, hogy a munkavállalókat megfossa vagy visszatartsa a részvételi jogoktól.
- 35 Amennyiben a Bíróság az első kérdésre igenlő választ ad, felmerül a második kérdés, hogy ilyen esetben lehetséges és szükséges-e az egyeztetési eljárás utólagos lefolytatása időbeli korlátozás nélkül. Az eljáró bírósági tanács véleménye szerint az SE ilyen kötelezettségére adott esetben nem vonatkozna határidő. Ez a kötelezettség nem szűnne meg pusztán az idő múlásával. Az a körülmény, hogy a holding SE-ben és leányvállalataiban dolgozó munkavállalók száma idővel változhat, nem eredményezheti azt, hogy az egyeztetési eljárás lefolytatására vonatkozó (esetleges) kötelezettség megszűnne.

- 36 Harmadszor, amennyiben a Bíróság a második kérdésre igenlő választ ad, akkor tisztázni kellene, hogy – amint azt az eljáró bírósági tanács feltételezi – az egyeztetési eljárás későbbi lefolytatására annak a tagállamnak a joga alkalmazandó-e, amelyben a holding SE jelenleg székhellyel rendelkezik, ha – mint az alapügyben – anélkül jegyezték be egy másik tagállam cégnyilvántartásába, hogy korábban ilyen eljárást lefolytatott volna, és ha – még a székhelyének áthelyezése előtt – az Európai Unió több tagállamában működő, munkavállalókat foglalkoztató leányvállalatok ellenőrző vállalkozásává vált. Ezért lényeges, hogyan kell értelmezni a 2001/86/EK irányelv 6. cikkét.
- 37 Negyedszer, amennyiben a Bíróság arra a következtetésre jut, hogy az olyan esetben, mint az alapügy, az egyeztetési eljárás későbbi lefolytatására nem annak a tagállamnak a joga alkalmazandó, amelyben az SE jelenleg székhellyel rendelkezik, hanem annak az államnak a joga, amelyben ezt a „munkavállaló nélküli” SE-t először bejegyezték, felmerül a kérdés, hogy akkor is ez a helyzet áll-e fenn, ha ez az állam az SE székhelyének áthelyezését követően kilépett az Európai Unióból, és joga már nem tartalmaz rendelkezéseket az SE munkavállalói részvételére vonatkozó egyeztetési eljárás lefolytatására vonatkozóan. Kétségtelen, hogy a 2001/86 irányelvet a Regulations 2009 No. 2401 átültette Nagy-Britanniában. 2020. december 31-i hatállyal azonban az Egyesült Királyságban bejegyzett valamennyi SE „UK Societas”-szá alakult át, és törölték az SE-ben való munkavállalói részvételre vonatkozó egyeztetési eljárásra vonatkozó szabályokat.